Syyttäjälaitos 1.2.2022 Dnro 8/61/22

Eduskunta
Lakivaliokunta

U 76/2021 vp

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission tiedonannosta (Osallistavampi ja suojelevampi Eurooppa: EU-rikosten luettelon laajentaminen kattamaan vihapuheen ja viharikokset) ja sen liitteenä olevasta luonnoksesta neuvoston päätökseksi

Asiassa on kysymys Euroopan unionin komission aloitteesta lisätä viha- ja vihapuherikokset SEUT 83 artiklan 1 kohdan EU-rikoslistalle.

Syyttäjälaitos ei lausunnossaan ota kantaa siihen, täyttävätkö tämän lajin rikokset mainitun 83 artiklan rikoksille asetetut edellytykset. On kuitenkin huomioitava, että tämän kuten jo listalla olevien rikoslajien sisällä on moitittavuudeltaan ja törkeysasteeltaan hyvin erilaisia rikoksia. Haluan myös todeta, että vihapuhe ja viharikokset ovat luonteeltaan sellaisia, jotka voivat toimia astinlautana monille rikoslain 11 luvun raaimmista rikoksista. Yhteinen ymmärrys siten näiden rikosten moitittavuudesta ja suojeltavista ihmisryhmistä on tärkeää.

Tällä hetkellä on epäselvää, onko ehdotetulla muutoksella vaikutusta muutoin kuin jäsenvaltioiden rikoslainsäädännön mahdollisen harmonisoinnin kannalta. Kansainvälisen yhteistyön kannalta merkittävä voi olla mahdollinen lisäys EU-instrumenttien ns. listarikoksiin, joihin tällä hetkellä kuuluvat rasismi ja muukalaisviha, mutta ei viharikoksia muiden suojeltavien ryhmien osalta.

Totean vielä, että toistaiseksi ei ole ollut ongelmia saada kansainvälistä oikeusapua vihapuhe- tai viharikosten oikeusprosesseissa.

Valtakunnansyyttäjä Raija Toiviainen

Valtionsyyttäjä Tuuli Eerolainen

Syyttäjälaitos
Valtakunnansyyttäjän toimisto
Lintulahdenkuja 4
00530 Helsinki
Puhelin 029 56 20800
Faksi 029 56 20888
syyttajalaitos.fi
valtakunnansyyttaja.syyttaja@oikeus.fi